

PHÂN TÍCH HÌNH ẢNH GIỌT NƯỚC MẮT CỦA CHÍ PHEO TRONG TÁC PHẨM “CHÍ PHEO” CỦA NAM CAO

1. Dàn ý phân tích hình ảnh giọt nước mắt của Chí Phèo

a. Mở bài:

- Giới thiệu về Nam Cao.
- Giới thiệu về tác phẩm "Chí Phèo" và hình ảnh giọt nước mắt của hắn.

b. Thân bài:

- Giọt nước mắt trong các tác phẩm văn học:
- + Nước mắt: Sản phẩm cụ thể của tình cảm, thể hiện cảm xúc của con người.
- + Tâm trạng của con người khi rơi vào tột đỉnh của xúc cảm (buồn, vui): bật ra tiếng khóc, nước mắt.
- + Bất gặp nhiều nhân vật với nhiều tính cách đặc trưng khác nhau có những giọt nước mắt như thế (Lão Hạc, Vợ nhặt,...).
- => Giọt nước mắt của Chí Phèo khác hơn (không biết là giọt nước mắt đau khổ hay hạnh phúc).
- Giọt nước mắt của Chí Phèo - nước mắt hạnh phúc:
- + Chí Phèo là một con người cô đơn, bị cả làng xa lánh.
- + Thị Nở đến với hắn bất ngờ, quan tâm hắn, khiến hắn ấm lòng, cảm động "lần này là lần thứ nhất hắn được một người đàn bà cho".
- + Một con người tưởng đã chai lì cảm xúc (con quỷ), vẫn có thể thấy "mắt mình hình như ươn ướt" vì cảm động -> Cảm xúc chưa từng có.
- => Đây là giọt nước mắt hạnh phúc của hắn khi được quan tâm, cũng là giọt nước mắt khi lương tri thức tỉnh.
- Giọt nước mắt đau khổ của Chí Phèo:
- + Chí Phèo bị Thị Nở từ chối tình yêu vì định kiến xã hội (bà cô): "Thị chống hai tay vào háng, vênh vênh cái mặt lên,... trút vào hắn tất cả những lời của bà cô".
- + Diễn biến tâm trạng của Chí rất phức tạp: "hắn ngạc nhiên", "hắn sửng sốt", "hắn ôm mặt rưng rưng khóc" -> Giọt nước mắt thực sự đầu tiên đã rơi xuống.
- + So sánh: Giọt nước mắt hạnh phúc "ươn ướt" và giọt nước mắt đau khổ "rưng rưng".
- + Giọt nước mắt ấy là bị kịch bị từ chối quyền làm con người.
- Trước khi gặp Thị Nở: Hắn là một con quỷ, chưa từng ngót cơn say - Thị Nở đến: Cứu vớt tâm hồn hắn, thậm chí hắn đã mơ được trở lại xã hội.
- Giờ đây, Thị Nở lại đẩy hắn xuống vực thẳm bởi lẽ thói xã hội.
- Chí Phèo tìm đến rượu để quên, để lấy lại sức mạnh -> Càng uống càng tỉnh, thấy "thoang thoang mùi cháo hành" -> Con người trong hắn đã thức tỉnh.
- Sự thật đau khổ: Muốn làm người nhưng lại bị từ chối quyền làm người: "hắn ôm mặt khóc rưng rưng" -> Tiếng khóc của một con người đau khổ tột cùng.

+ Những thanh âm của cuộc sống thanh bình đời thường vẳng vào tai hắn: tiếng Chim, tiếng anh thuyền chài,... -> Âm thanh của hạnh phúc hắn lần đầu được nghe. Hạnh phúc đến nhanh đi nhanh, một con người không thể chịu đựng nổi -> Bật ra tiếng khóc.

=> Tiếng khóc, giọt nước mắt của Chí Phèo là của một người đàn ông bị từ chối tình yêu, của một người cô đơn bị bỏ rơi, lạc loài giữa xã hội, của một con người bị dồn tới đường cùng, từ chối quyền được làm người. Chí Phèo đại diện cho người nông dân dưới đáy xã hội, khao khát được yêu thương, yên bình nhưng không được. Tiếng khóc là tiếng nói đòi quyền sống, làm người.

- Nghệ thuật miêu tả tiếng khóc của Nam Cao:

+ Khả năng phân tích tâm lý tài hoa, hóa thân vào nhân vật và trải nghiệm.

+ Giọt nước mắt của nhân vật trong tác phẩm đều là giọt nước mắt của những số phận bi kịch (Lão Hạc, nhà văn Hộ,...).

=> Tiếng khóc giàu ý nghĩa hình tượng, góp phần nổi bật chủ đề của tác phẩm.

c. Kết bài: Khẳng định lại vấn đề.

2. Phân tích hình ảnh giọt nước mắt của Chí Phèo

Nam Cao nổi tiếng với tác phẩm "Chí Phèo" - một tác phẩm tái hiện thành công sự bần cùng hóa của nông dân trong xã hội trước Cách mạng. Tác phẩm kể về Chí Phèo - một kẻ không cha không mẹ, từ một chàng trai hiền lành, bị vu oan rồi bị bắt vào tù. Sau khi đi tù về, hắn trở thành kẻ lưu manh, con quỷ dữ của làng Vũ Đại, hắn chuyên rạch mặt ăn vạ thiên hạ và triền miên trong những cơn say. Thế nhưng đến cuối cùng, khi cái lương tri trong hắn dần thức tỉnh, hắn đã trở lại cái bản tính ban đầu của một con người khi lọt lòng mẹ và mưu cầu có được một cuộc sống bình thường như bao người. Từng phân đoạn trong truyện ám ảnh người đọc không thôi, thế nhưng, có lẽ, cái ám ảnh sâu nặng nhất với người đọc chúng ta là hình ảnh những giọt nước mắt của hắn - con quỷ của làng Vũ Đại, dù cho chúng chỉ xuất hiện vồn vện vài lần.

Tác giả Nam Cao không những khắc họa thành công ngoại hình và tính cách của các nhân vật mà nhà văn còn xây dựng những chi tiết vô cùng đặc sắc. Giọt nước mắt của Chí Phèo được coi là một trong những chi tiết nghệ thuật đặc sắc nhất góp phần làm nên giá trị cho truyện ngắn "Chí Phèo". Chi tiết nghệ thuật đặc sắc không chỉ mang đến những cảm xúc, rung động cho độc giả mà còn góp phần định hướng thẩm mỹ, xây dựng lên hình tượng Chí Phèo mang tính điển hình.

Chí Phèo là người nông dân lương thiện, thật thà nhưng bị đày đoạ, chà đạp đến mức tha hóa về nhân tính, đó chính là sự bạo tàn vô nhân tính của bọn địa chủ phong kiến mà đại diện ở đây chính là Bá Kiến. Chí Phèo bị đẩy đến con đường cùng, trở nên lưu manh, tha hóa cả về nhân hình lẫn nhân tính. Trong mắt của người dân làng Vũ Đại, Chí Phèo là một con quỷ dữ, người tiếp tay gây ra bao tai họa, đau khổ cho cuộc sống của mọi người.

Giọt nước mắt của Chí Phèo không chỉ đẩy diễn biến cảm xúc của nhân vật lên cao trào mà còn thể hiện được giá trị nhân văn sâu sắc mà nhà văn Nam Cao muốn truyền tải, đó là niềm tin vào những giá trị tốt đẹp bên trong con người. Bên trong con quỷ dữ làng Vũ Đại vẫn là tấm lòng hướng thiện, là khát khao hạnh phúc, là những giá trị tốt đẹp bị đau khổ bị đày đoạ.

Mặc dù Chí Phèo chỉ rơi nước mắt vồn vện vài lần nhưng lại làm nên giá trị đặc sắc cho tác phẩm. Chí Phèo còn có những giọt nước mắt lúc ăn vạ, khi trở về làng lại trở thành thành tay sai đắc lực của Bá Kiến, ngoài đi đòi nợ thuê cho bá Kiến thì Chí còn rạch mặt ăn vạ và làm tổn thương cả tinh thần lẫn thể xác của chính bản thân mình. Giọt nước mắt có thể nói đắt giá nhất và hạnh phúc nhất trong đời của Chí Phèo chính là giọt nước mắt khi được Thị

Nở chăm sóc. Lúc say Chí đã lơ ăn nằm với Thị ở ngoài bờ chuối. Thị như người đã cứu rỗi cho người như Chí nấu cháo và chăm sóc Chí như người yêu của mình. Chí Phèo cảm thấy cảm động vô cùng trước sự chăm sóc của thị và ngay lập tức nghĩ tới ngôi nhà nhỏ cùng với một cuộc sống lương thiện.

Nam Cao đã khiến người đọc phải rơi nước mắt khi chứng kiến cảnh nhân vật Chí Phèo rơi nước mắt, những giọt nước mắt của số kiếp nghèo khổ - đại diện cho những người nông dân nghèo trong xã hội cũ. Chi tiết giọt nước mắt của Chí Phèo khiến cho người đọc không chỉ băn khoăn với số kiếp đầy bi kịch của hắn mà còn ám ảnh tới tận cùng về cuộc đời của hắn. Nam Cao đã xây dựng hình tượng một Chí Phèo không chỉ biết rạch mặt, ăn vạ như một con quỷ mà còn có những cảm xúc rất đời thường, rất người nữa. Thông qua hình ảnh đó, ông muốn thể hiện mặt trái của xã hội, kết án đanh thép xã hội đã đẩy con người tới tận cùng đau khổ mà bị tha hóa, lưu manh. Đồng thời, ông cũng khẳng định niềm tin về tâm hồn lương thiện của họ, dù có bị vùi dập tới mức cả nhân hình, nhân tính vẫn sẽ luôn còn mãi, chỉ là cần người tìm ra, khơi gợi lên mà thôi.

3. Viết đoạn văn ngắn nêu cảm nhận về hình ảnh giọt nước mắt của Chí Phèo

Chí Phèo là con quỷ dữ của làng Vũ Đại nhưng Chí vẫn rơi nước mắt vì hạnh phúc, vì tủi nhục,... Đây chính là biểu hiện một con người có trái tim. Nước mắt là thứ biểu hiện cho cảm xúc của con người. Vậy giọt nước mắt của Chí Phèo khi đó phải chăng là giọt nước mắt của nhân tính con người? Nếu đọc kỹ tác phẩm, người ta có thể nhận ra Chí Phèo đã khóc, rơi nước mắt tới hai lần, một lần là khi "hắn thấy mắt mình ươn ướt" và một lần là khi "hắn ôm mặt khóc rưng rưng". Trong hai ấy, có một lần là giọt nước mắt mang tên hạnh phúc của Chí Phèo. Thật xót xa khi giọt nước mắt hạnh phúc ấy không được bao lâu thì Chí đối mặt với những giọt nước mắt của đau khổ. Bà cô Thị cấm Thị qua lại với Chí cho nên Chí đến thẳng nhà Bá Kiến cái kẻ mà làm cho Chí ra nông nỗi này. Chí mặc nhiên đòi người lương thiện mặc nhiên muốn sống một cuộc sống bình thường như bao người khác và cái kết cục cuối cùng khi Chí đã giết Bá Kiến và kết liễu cuộc đời mình giải cứu cho mọi nỗi đau trên cuộc đời này mà Chí phải chịu đựng. Những giọt nước mắt của Chí phèo xuyên suốt tác phẩm. Một tác phẩm với những con người những nhân vật bất hạnh. Những giọt nước mắt ấy qua những lần xuất hiện đã phần nào để lại những suy nghĩ trong lòng người đọc.